

Modlitba, rozhovor s Bohem (7. lekce)

Můžeme začít otázkou: Proč se máme modlit? Většinou je tato otázka spojena s představou dlouhé doby strávené ne zrovna příjemným a záživným způsobem.

Proto začnu druhem modlitby, který nemusí být dlouhý a bývá příjemný i záživný zároveň.

Modlitba je **osobní obecenství s Bohem**. Mnozí křesťané nevědí, že takto strávený čas může být také nazván modlitbou. Je to čas, kdy, jednoduše řečeno, jsem s Bohem. O jeho nezbytnosti nás může přesvědčit přirovnání našeho vztahu s Bohem k manželství. Manželé mohou žít v jednom bytě, pracovat a vychovávat děti. Mohou spolu v rámci běžného života komunikovat, a přesto jejich vztah bude strádat, pokud si nevyhradí čas jen na sebe navzájem. Tak je to i s námi ve vztahu k Bohu. On po nás chce řadu věcí a my zase po něm. Prostřednictvím Ducha svatého spolu různou měrou komunikujeme celý den. Přesto se potřebujeme v tomto dni zastavit a vyhradit si čas jen na obecenství s ním.

Tento čas může být vyplněn různě. Je ale velmi důležité, aby obsahoval určité prvky: chválu, děkování, uctívání, sdílení se s Bohem z naší strany, ale také očekávání na něj, aby také On mohl mluvit k nám. Je dobré Bohu děkovat za vše, co nám dává, můžeme Mu také zpívat nebo se před ním pouze sklánět v mlčení. Řekněme mu vše, co nám leží na srdci - ať radosti nebo starosti. V tomto čase se můžeme hodně modlit v jazycích. Známí služebníci svědčí o tom, že ze svého modlitebního času až osmdesát procent tráví v modlitbě v jazycích. Nejen, že Duch svatý skrze nás promlouvá tím nejlepším způsobem, ale tato modlitba nás zároveň buduje. *Nebo ten, kdož mluví [cizím] jazykem, ne lidem mluví, ale Bohu; nebo žádný neposlouchá, ale duchem vypravuje tajemství. Kdož pak prorokuje, lidem mluví vzdělání, i napomínání, i potěšení. Kdož mluví [cizím] jazykem, sám sebe vzdělává, ale ten, kdož prorokuje, církev vzdělává. (1K 14,2-4 kral.)*

Myslím, že celý náš křesťanský život je vyplněn postupným poznáváním, za co všechno se můžeme modlit. Z Boží milosti a díky bratřím a sestrám jsem od svého obrácení věděl, že se mohu modlit nejen za odpuštění hříchů, ale i za své zdravotní či finanční potřeby a další věci. Byly však problémy, o kterých jsem se domníval, že jsem se s nimi narodil a také s nimi umřu. Až po letech jsem zjistil, že Bůh mi chce pomoci i s nimi, když ho o to požádám. A tak to jde až dodnes. Stále poznávám nové oblasti, do kterých mohu modlitebně vstupovat. Přesto, že znám a vyučuji slovo apoštola Pavla: *O nic nebud'te pečliví, ale ve všech věcech skrze modlitbu a poníženou žádost s díky činěním prosby vaše známy bud'te Bohu. A pokoj Boží, kterýž převyšuje všeliký rozum, hájiti bude srdcí vašich i smyslů vašich v Kristu Ježíši. (F 4,6-7 kral.)* Zvolil jsem kralický překlad, který se mi jeví vyhraněnější.

Skutečně - předkládejme Bohu na modlitbě všechny věci. S pokorou, s děkováním, ale ničemu se nevyhýbejme. Je to jeden ze základních Satanových triků, kdy se nás snaží přesvědčit, že si něco musíme „zkrátka vyřešit sami - nikdo nám s tím nepomůže“. Není to pravda. Bůh nám chce pomoci se vším, a proto nás žádá, abychom mu také všechno předkládali v modlitbě.

Slyšel jsem výrok, že člověk může chtít všechno, jen ne to, aby se mu chtělo. To je tvrdá realita platící ve světě nevěřících. My křesťané máme úžasnou výsadu: Bůh nám dává *chtění i skutečné činění. (F 2,13 kral.)* - Když je naše touha či vůle slabá, máme možnost prosit Boha o změnu. To je nádherné.

Počítejme s tím, že když se modlíme v jazycích, chválíme Boha nebo zůstáváme jen ztišení, bude k nám Duch svatý promlouvat. (Není to dlouho, co se v naší církvi začalo mluvit o „obecenství s Duchem svatým“. Celé generace křesťanů však mluvily o obecenství s Bohem Otcem či Ježíšem Kristem a nezdá se, že by byli ochuzeni. Terminologie by nám v žádném případě neměla být problémem.)

Bůh k nám mluví nejčastěji v myšlenkách. (Vjem jasného hlasu jsem měl osobně jen několikrát ve svém životě.) Mnozí křesťané se pak domnívají, že se nedokáží v takové modlitbě dostatečně soustředit, myšlenky „se jim toulají, myslí na práci místo na Boha“. Trpěl jsem těmito výčitkami také, do doby, než jsem si uvědomil, že nejde o „moje nedisciplinované myšlení“, ale o Boha, který mi chce vyprávět nejen o věcech nebeských (kterých snesu jen nepatrně), ale především chce mluvit do mého praktického života včetně práce, povinností, termínů atd. Od té doby jsem přestal okřikovat své „nedisciplinované myšlení“ a začal jsem brát tyto myšlenky vážně. Po jejich zaznamenání a reagování na ně jsem postupně zjistil, že jsou opravdu z velké části Boží instrukcí, a to velice praktickou a funkční. Od té doby vyzývám všechny své žáky: „Travte čas s Bohem. Berte si k tomu nejen Bibli, tužku a papír, ale i svůj pracovní kalendář. Bůh vám chce pomoci ve všech oblastech života, a ta pracovní tvoří minimálně jeho třetinu (tedy 8,5 hodiny).“

Je dobré tuto část ukončit odkazem do jedné z dalších lekcí - Duch, duše, tělo. Zde alespoň krátce: Zmíněný druh modlitby je nezbytnou stravou pro mého ducha.

Postil se čtyřicet dní a čtyřicet nocí, až nakonec vyhladověl. Tu přistoupil pokušitel a řekl mu: „Jsi-li Syn Boží, řekni, ať z těchto kamenů jsou chleby.“ On však odpověděl: „Je psáno: ‚Ne jenom chlebem bude člověk živ, ale každým slovem, které vychází z Božích úst.‘“ (Mt 4,2-4) Našeho ducha živí ne litera, ale živé Boží slovo. Ať již je to slovo z Bible aktuálně oživené Duchem svatým nebo přímá Boží řeč k nám. Bez takového slova náš duch strádá a slábne.

Často za mnou přicházejí křesťané s tím, že to dříve bylo „perfektní“, ale teď, neví proč, jejich víra slábne, nadšení pro Boha se ztrácí, četba Bible je nebaví... Když hledáme společně příčinu, na prvním místě se ptám na obecenství s Bohem. Často zjistíme, že si pod pojmem modlitba představujeme jen modlitbu přímělnou a „obyčejný“ čas strávený „jen tak“ s Bohem zanedbáváme. Pak bývá diagnóza jasná.

Na tento druh modlitby je možné vztáhnout také instrukci Pána Ježíše učedníkům: *A když se modlíte, nebuďte jako pokrytci: ti se s oblibou modlí v synagógách a na nárožích, aby byli lidem na očích; amen pravím vám, už mají svou odměnu. Když se modlíš, vejdi do svého pokojíku, zavři za sebou dveře a modli se k svému Otci, který zůstává skryt; a tvůj Otec, který vidí, co je skryto, ti odplatí. (Mt 6,5-6)*

Druhý druh modlitby, o kterém budu mluvit, je **modlitba přímělná**. Je vcelku všeobecně známá. Někdy se křesťané ptají, proč Bůh kolikrát chce, abychom se za některé věci dlouho a usilovně modlili. Jeden důvod je mi jasný: Věci, které si na Bohu nevyprosíme, máme tendenci považovat za „náhodu“ či plod vlastních schopností a úsilí. Tam, kde se vytrvale musíme přimlouvat, je toto pokušení podstatně menší.

Pro přímělnou modlitbu platí zvláštní zaslíbení: *Opět vám pravím, shodnou-li se dva z vás na zemi v prosbě o jakoukoli věc, můj nebeský Otec jim to učiní. Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich. (Mt 18,19-20)*

Toto zaslíbení nás zároveň vyzývá, abychom přikládali zvláštní váhu **společné modlitbě**. O ní jsme se zmínili již v první lekci ve výčtu činností, které praktikovali lidé v prvotní církvi. Tvoří svým způsobem protipól osobní modlitby, kdy „se uzavíráme ve svém pokojíku”.

V posledních letech se do naší republiky dostala řada učení zdůrazňujících „naše nároky” vůči Bohu. Principem byla zdánlivě logická formulace „co Bůh zaslíbil, to nám také musí dát”. Osobně věřím, že Bůh „nemusí” nic, a jestliže se k nám sklání, činí to jen a jen ze své milosti a slitování, nikoliv z povinnosti.

Pokusím se nyní svoje tvrzení doložit z Písma, prostřednictvím tří míst, která jsem vybral. Všechna obsahují nádherné zaslíbení, že nám Bůh dá, o co prosíme. Každé z nich však také obsahuje podmínku, za které se to děje.

Proste, a bude vám dáno; hleďte a naleznete; tlučte a bude vám otevřeno. Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu bude otevřeno. Což by někdo z vás dal svému synu kámen, když ho prosí o chléb? Nebo by mu dal hada, když ho prosí o rybu? Jestliže tedy vy, ač jste zlí, umíte svým dětem dávat dobré dary, tím spíše váš Otec v nebesích dá dobré těm, kdo ho prosí! (Mt 7,7-11) - Podmínka je zde obsažena hned v sedmém verši: prostě, hleďte, tlučte. Třikrát je použit nedokonavý čas, který je opakem času dokonavého: poproste, pohleďte, zatlučte. Má nám naznačit, že vyslyšení naší modlitby může někdy trvat delší čas.

Nejdrsnější příklad, který znám, je příběh jednoho z největších křesťanských modlitebníků. Modlil se za obrácení svého přítele šedesát let. Jeho obrácení se nedožil. Přítel odevzdal svůj život Bohu až na jeho pohřbu... Věřme Božím zaslíbením, ale buďme připraveni být trpěliví v očekávání na ně.

Druhé místo je z Markova evangelia: *Ježíš jim odpověděl: „Mějte víru v Boha! Amen, pravím vám, že kdo řekne této hoře: ‚Zdvihni se a vrhni do moře‘ - a nebude pochybovat, ale bude věřit, že se stane, co říká, bude to mít. Proto vám pravím: Věřte, že všechno, oč v modlitbě poprosíte, je vám dáno a budete to mít. A kdykoli povstáváte k modlitbě, odpouštějte, co proti druhým máte, aby i váš Otec, který je v nebesích, vám odpustil vaše přestoupení.” Jestliže však vy neodpustíte, ani váš Otec, který je v nebesích, vám neodpustí vaše přestoupení. (Mk 11,22-26)* - Opět nádherné zaslíbení! „Budete-li prosit ve víře, vše dostanete.” Někdy nám uniká, že úvodem je zmíněna víra v Boha, což je širší pojem než víra, že dostanu nové auto. Máš-li víru v Boha, v celé jeho slovo, není problém směle přistoupit k modlitbě. Soudný člověk nezaslepený pýchou bude zřejmě trochu skromnější. Vidí slabiny svojí víry a v dobrém případě její celoživotní, nikdy nekončící růst.

Nebude na škodu si povšimnout i závěru: Neodpuštění je jednou z nejčastějších příčin nepožehnaného křesťanského života.

A konečně třetí zaslíbení z úst Ježíše: *J 14,12-15: Amen, amen, pravím vám: Kdo věří ve mne, i on bude činit skutky, které já činím, a ještě větší, neboť já jdu k Otci. A začkoli budete prosit ve jménu mém, učiním to, aby byl Otec oslaven v Synu. Budete-li mne o něco prosit ve jménu mém, já to učiním. Milujete-li mne, budete zachovávat má přikázání;* Podmínkou je zde prosba „v Ježíšově jménu”. Vystupovat „něčím jménem” mohu jen tehdy, když mám jeho naprostou důvěru. Člověk, který mi propůjčí své jméno, má jistotu, že budu jednat výhradně podle jeho instrukcí, v jeho zájmu, bez ohledu na svůj případný prospěch. Můj osobní vztah k Pánu Ježíši má k tomu stále ještě daleko.

Zkušenost mne naučila, že Bůh je nesmírně milostivý a štědrý. Mnohokrát se modlím a Bůh vyslyší moji prosbu v jediném okamžiku - moje trpělivost není zkoušena ani náznakem. Jindy se modlím bez víry a Bůh přesto dává. Někdy se domnívám, že Boha zklamávám a nejsem hoden jeho pohledu a On se přesto milostivě sklání a dává, o co prosím.

Tyto verše jsem tedy uvedl ne proto, abych podryl vaši víru v moc modlitby, ale ukázal Boží svrchovanost i v této oblasti.

Překážky v modlitbě. Je jich nekonečně mnoho - souvisí v podstatě s neposlušností Božímu slovu. Některé z nich jsou natolik časté a důležité, že je Bible výslovně zmiňuje. O neodpuštění jsme již mluvili.

Jk 4,2-6: Chcete mít, ale nemáte. Ubijíte a nevrážíte, ale ničeho nemůžete dosáhnout. Sváříte se a bojujete - a nic nemáte, protože neprosíte. Prosíte sice, ale nedostáváte, protože prosíte nedobře: jde vám o vaše vášně. Proradná stvoření! Což nevíte, že přátelství se světem je nepřítelství s Bohem? Kdo tedy chce být přítelem světa, stává se nepřítelem Božím. Či myslíte, že nadarmo je psáno: ‚Bůh žárlivě touží po duchu, kterého do nás vložil‘? Mocnější však je milost, kterou dává. Proto je řečeno: ‚Bůh se staví proti pyšným, ale pokorným dává milost.‘

Dalším místem je *1P 3,7: Stejně i muži: když žijete se svými ženami, mějte pro ně porozumění, že jsou slabší; a prokazujte jim úctu, protože jsou spolu s vámi dědičkami daru života. Tak vašim modlitbám nebude nic překážet.*

Sami najdete jistě další, snažil jsem se ukázat na ta nejznámější.

Co říci závěrem? Nikdy se nevzdávej! Hledej obecenství s Bohem, ať je ti dobře či špatně, ať se ti chce nebo nechce. Vzpomeň si na manželství. Pracujeme na něm za všech okolností - nesmíme se vzdát. Tím spíše ve vztahu k Bohu, který je důležitější než manželství.